

уможливорює створення якісного навчального чи наукового продукту. Ефектна презентація перетворюється на ефективний інструмент викладача, стає важливим елементом освітнього контенту, стимулом до самовдосконалення.

Список використаних джерел

1. Зінссер Вільям Як писати добре. К.: Наш формат, 2022. 288 с.
2. Кеннеді Ден, Метьюс Дастін Потужні презентації. К.: Фабула, 2023. 408 с.
3. Karia Akash How to Design TED-worthy Presentation Slides: Presentation Design Principles from the Best TED Talks. CreateSpace Independent Publishing Platform, 2015. 190 с.

*Наталія Кулалаєва, доктор педагогічних наук, професор,
кафедра педагогіки та психології*

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧА В ЦИФРОВІЙ ЕКОСИСТЕМІ УНІВЕРСИТЕТУ

Необхідність забезпечення якості системи вищої освіти сьогодні все більше загострює питання безперервного професійного розвитку викладачів. За законом України «Про освіту» це є один із складників освіти дорослих, що полягає в їхньому безперервному навчанні та вдосконаленні професійних компетентностей, уможливорює підтримку та покращення стандартів професійної діяльності й триває впродовж усього її періоду [1]. До того ж, у статті 59 цього закону зазначено, що професійний розвиток «передбачає постійну самоосвіту, участь у програмах підвищення кваліфікації та будь-які інші види і форми професійного зростання».

Варто підкреслити, що для закладу вищої освіти (далі – ЗВО) підвищення кваліфікації є обов'язковим складником забезпечення якості освіти. Воно може здійснюється за відповідними програмами, а також за участі науково-педагогічних працівників у семінарах, тренінгах, практикумах, вебінарах, майстер-класах тощо [2].

Крім того, до результатів професійного розвитку науково-педагогічних працівників ЗВО можна віднести досягнення у професійній діяльності, що наведені в статті 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності,

затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 [3]. Отже, можна стверджувати, що належне забезпечення викладачами власного професійного розвитку є необхідною умовою їхньої педагогічної діяльності та сприяє розвитку педагогічної майстерності.

У цьому зв'язку доцільно звернутися до спадщини класика української педагогіки – І. Зязюна. На його думку, педагогічна майстерність є поєднанням властивостей особистості (гуманістичної спрямованості діяльності, професійної компетентності, педагогічних здібностей та техніки), що дає можливість якісно й ефективно здійснювати професійну діяльність на рефлексивній основі [4]. Необхідно зауважити, що саме гуманістична спрямованість педагога є системоутворюючим чинником професійної діяльності та підґрунтям гармонізації освітнього процесу ЗВО.

З огляду на вищезначене, професійний розвиток викладача в цифровій екосистемі університету складається з таких компонентів:

- підвищення рівня фахової компетентності;
- усвідомлення методології вищої освіти;
- розвитку м'яких навичок;
- удосконалення цифрової компетентності;
- професійної спрямованості на профіль ЗВО;
- залученості до корпоративної культури ЗВО.

Підвищення рівня фахової компетентності передбачає: систематичне підвищення кваліфікації (обсяг якої для викладачів ЗВО становить не менше ніж шість кредитів ЄКТС протягом п'яти років); науково-педагогічне, виробниче стажування; проведення наукових досліджень та висвітлення їхніх результатів у публікаціях та/або під час масових науково-практичних заходів; участь у міжнародних наукових проєктах тощо). Усвідомлення методології вищої освіти уможливорює: розуміння наукових підходів до формування професійної компетентності здобувачів; досконале володіння прийомами, методами, техніками та методиками навчання в ЗВО, сучасними освітніми технологіями; підготовку та видання навчально-методичних публікацій тощо).

Розвиток м'яких навичок дає можливість: покращити критичне та креативне мислення, когнітивну гнучкість; будувати ефективну міжособистісну комунікацію, сформувати професійну мережу (нетворк); опанувати навичками самоменеджменту та самоорганізації, управляти конфліктами тощо. Вдосконалення цифрових навичок сприяє використанню цифрових інструментів в освітньому процесі та практичній діяльності, під час просування особистого бренду та розроблення освітніх продуктів. Професійна спрямованість викладача на профіль ЗВО передбачає імплементацію його галузевої компоненти до інших (не профільних) навчальних дисциплін. Залученість до корпоративної культури ЗВО означає прийняття викладачем цінностей, норм і традицій закладу та визнання приналежності до ЗВО.

Отже, професійний розвиток викладача в цифровій екосистемі університету є системою, що складається з: підвищення рівня фахової компетентності; усвідомлення методології вищої освіти; розвитку м'яких навичок; удосконалення цифрової компетентності; професійної спрямованості на профіль ЗВО та залученості до корпоративної культури ЗВО. Його системоутворюючим чинником є гуманістична спрямованість педагога, що сприяє гармонізації освітнього процесу ЗВО.

Список використаних джерел

1. Про освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 13.04.2024).
2. Методичні рекомендації для професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. №1341. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-dlya-profesijnogo-rozvitku-naukovo-pedagogichnih-pracivnikiv> (дата звернення: 13.04.2024).
3. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Офіційний вісник України. 2016. № 7. С.23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 13.04.2024).
4. Педагогічна майстерність: підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. К.: Вища шк., 1997. 349 с.